ఊహింపు డెంతటి వినోదంబున కయ్యది కారణభూతమో-నేను నవ్వుచున్నాను. నా నవ్వుచూచి కాంబోలు వారిలో నొక తజ్ఞుడు "ఒరేవు అర్థం తెలిసి ఆడరా, బాబులు నవ్వుచున్నారు. వన్నెలాంగి-సన్నుతాడి కాదులాగుందిరా "వన్నెలలంగా-సన్నులతాడి" అని చదవరా" అన్నాడు. ఇంక నా నవ్వుకు పట్టశక్యమే లేకపోయింది.

....

ఉద్యోగపు టుద్ది

"ఉప్పు, గంజా, కల్లు, సారా, నల్లమందు" శాఖలో ఇన్‌స్పెక్టరు పదవికి వచ్చేసరికి మంచిజీతం ఇస్తారు. పెద్ద ఆఫీ సొకటి అతని చేతిక్రింద పనిచేస్తూవుంటుంది. శుభ్రమైన బంగాళాభవనం అతని కమారు. మోటారుకారు, పెట్రోమాక్సుదీపం కలిగివుండే దర్జా అలవడుతుంది. అతగాడి యిల్లాలు పడక్కుర్చీలో వ్రాలి "లండనుటైమ్సు" వో, లేకపోతే "ఇలస్ట్రేటెడ్ టైమ్సు" వో, తెనుగు వారైయినా "భారతి" వో, "గృహలక్ష్మి" వో పుటలు తిరగేస్తూవుండే నవనాగరీకంలో పడుతుంది. పిల్లలు త్రోపుడు బళ్ళల్లోనూ, త్రయచక్రశకటాలమీదనూ నవుకర్లు త్రిప్పుతూవుంటే నవ్వుతూవుంటారు. ఎప్పుడూ ఏడువరు. వంట మనిషి వంట చేస్తూంటే, తోటమాలి మొక్కలకు నీళ్లపోస్తూంటే అరక్రీగంట మెళ్లో హారాలు సవరించుకుంటూ వుంటారు ఎదిగిన కూతుండ్రు, కోడండ్రు. ఆ శాఖలో ప్రతి ఇన్‌స్పెక్టరుభోగం

ఆలావుండేనా అంటే నే పూచీపడలేనుగాని వరదరాజులు అనే ఆయన ఆలావుంటాడని మాత్రం ఘంటాపథంగా జెప్పగలను.

వరదరాజులో నాటిసాయంకాలం తన బంగాళా వీధివైపు వసారాలో నిలబడి ఎక్కడెక్కడ తాను పట్టుకున్న అబ్కారీ కేసులు మనస్సుకు తట్టుతూవుంటే కూడకట్టుకుంటూ ఏకేసు ముఖ్యంగా పట్టివ్వడంవల్ల తనకు ఇన్‌స్పెక్టరీ అయిందో దాన్ని కేటాయించుకొంటూ, ఎత్తియున్న చూపుతదికయుక్క త్రాళ్ళల్లో ఓ త్రాడు మెలివేస్తున్నా డూటికే——అతని భార్య కౌముది వెన కాల కొకచిత్రపట సమేతమైన వారపత్రిక తీసికొనివచ్చి పుట విప్పి "వీరెవరండీ?" అని అడిగింది. "వారు దెయిర్ ఎక్స లెన్సీలు వైస్‌రాయిదంపతులు" అన్నాడు వరదరాజులు. "వైస్ రాయిదంపతులు అన వైస్రాయియుద్యోగము భార్యకూ, భర్తకూ కూడానా?" అంది భార్య. "కాదు, భర్తకేను" అన్నాడు. "ఆలా భర్త కుద్యోగం అయితే భార్యను గూడా ఆ యుద్యోగపు బిరుదుపెట్టి తక్కిన వాళ్ళనుగూడా పిలువ కూడదూ?" అని అడిగింది. "అంటే నా యుద్యోగప్పేరు నీక్కూడా ఎందుకుండకూడదూ అనా నీ సంశయం?" అని అడిగేడు. "గ్రహించారే?" అంది కౌముది. "అది బహు చిక్కుప్రశ్న. కాని నీవడిగిన తరువాత నాక్కూడా ఆలోచన దానిమీదికే పోతూవుంది" అన్నాడు మగడు. అందుమీద అది వఱకున్న చనువుకంటె మఱింత చనువుగా అతని బుజంపైని అందీఅందని అందంగా జేయివైచి కౌముది అంది "భర్తకు భార్య సహచారిణి అంటారు, భార్యాభర్తల కిద్దఱకు వ్యత్యాసము లేదంటారు. ఆదిదంపతుల్ది అర్ధనారీశ్వరస్వరూప మంటారు. అట్టి

సంగతిలో నన్నెప్పుడూ నాకు వదిలేసి మీరేదో కాగితాల్లో మునిగివుండి, ఫైల్సు క్రిక్కిరిసినట్లుంటే, పేడ్సు పెద్దపర్వతాల్లాగు మోజాబల్లమీద లేచివుంటే, ఊపిరి పీల్చుకోడానికన్నా ఎడాసందులేకుండా ఎక్కిన మోటారెక్కకుండా ఉక్కిఱిబిక్కిరై పోతుంటారు. నాకేం బాగులే దీమగవాళ్ళ సందర్భం" అంది కౌముది. దాని మీద వరదరాజులు నవ్వుతూ అంటాడు: "నేను ఉప్పుశాఖలో ఇన్‌స్పెక్టర్నీ అంటే నాకు నెలకో 5, 6 వందలు ఇస్తున్నారు జీతం సర్కారువారు నిన్నూ, నన్నూ కలిపి ఇన్‌స్పెక్టరు దంపతులన్నా అంతే జీతం మనకి. నీకేమో నా కిస్తూవున్నట్లుగానే నెలకు 500, 600 జీతం ఇస్తారు అని అనుకుంటున్నావేమో? ఇవ్వరు. అటువంటి నామమాత్రావశిష్టమైన పేరు ఎందుకూ నీబోటి అచ్చుపువెన్నెలకు అని యిప్పించ లేదు. కాని నిజంగా కావాలీఅంటే అనిపించియుందు నీపాటికి నిన్ను "ఎక్సైజు ఇన్‌స్పెక్టరెస్" అని, తిరిగించియుందు నూరూరా, అడివి అడివీ" అని అన్నాడు.

కౌముది తన చేతిలో వున్నపత్రిక ప్రక్కనున్న ఒక ఎత్తుముక్కాలిపీటమీద పడేసింది. పడేసి వసారా స్తంభాన్ని తన రెండుచేతులూ ఎత్తి వేళ్ళతో తాళంవేస్తూ "నామమాత్రావశిష్టమేమిటి? మగనితో సమానంగా వుంటూంటే!" అంది. "సమానం అంటే ఆ పేరుతో నా అంత ఎత్తు అయిపోతావా ఏమిటి? నా అంత బలం నీకొచ్చి వేస్తుందా ఏమిటి? నా అంత జబరదస్తీ నీ కలవడి పోతుందా ఏమిటి?" అన్నాడు పెనిమిటి.

కౌముది ఆ ప్రశ్నలకు "అవునూ" "కాదూ" అనకుండానే విరవిజ్జంటూ ఒక మోటారుబండివచ్చి ఆవరణ ఆవల

ఆగింది గబుక్కున. "రా. అయితే నాతో రా, నేఁ" డన్నాడు వరదరాజులు. వరదరాజులు, కౌముది వెంటనే మోటారుకారు ఎక్కినారు. వారి గమ్యస్థానమేదో ఆ చోకీమీదగాని తెలియదు.

వరదరాజులుయొక్క అధికారంక్రింద రఘునాధపురం అనే ఒకానొకపల్లెటూరును చుట్టివుండేగీతతాళ్ళు గీతయీతలు వున్నాయి వేలకువేలు. ఆ యూరుకుచేరి రోడ్డు వున్నది కాని, ఆ తాడిచెట్లకు, ఈతచెట్లకు చేరి రోడ్డులేదు. ఆ చెట్లల్లోకి వెళ్లాలీ అంటే రోడ్డుమీద బండాపి, ఊళ్లోంచి అడ్డమడిపోవాలి.

ఆ తాళ్ళగుంపులోనే, ఆ యీతలమూతలోనే గమళ్ళ కులస్థులు కొందఱు గుడిసెలు వేసికొని ఆ చెట్లు గీసుకొంటూ కాలం గడుపుతారు. వారిలో ఒకడు పోతిగాడు అనేవాడు. "ఒరేవు పోతిగా! ఎక్కడున్నావురా?" అంటే "పోత్తాడి కల్లుగీస్తున్నా, బాబూ! పైని" అనే ఎప్పుడూ జవాబుచెపుతూ వుండేటంత విరివిగా తాళ్ళు ఇజారాకు పుచ్చుకొని గీసుకొంటూం టాడు. వాని భార్య "చెల్లాలు" అనేది కట్టుకునే చీర అడకట్టు చీరైనా దాన్ని వెనక్కి విఱిచి కట్టి అకుజోళ్ళు తొడుక్కుని రెండు ఈడిముంతలు ఆ మాత్రానివి తేలిగ్గా కావిడేసుకుని, మొగాడితో సమానంగా మోసుకెడుతూవుంటుంది, కల్లుదుకాణం దగ్గఱకు, అక్కడకు, ఇక్కడకు, ఎక్కడకు తనమగడు తీసుకుని వెళ్ళమంటే అక్కడకు. వాళ్ళను ఓ పాళంగా చూడ్డం అరుదు. వాళ్ళకూ, బాహ్యప్రపంచానికీ దూరం మైళ్ళల్లోను, ఫర్లాంగుల్లోను విశేషంలేక పోయినా, అడ్డున్న చెట్లచేమల వరుసలనే తిరిగిన వంకర టింకర పుంతల్నిబట్టి చూస్తే చూపుల కెవరికీ దొఱకరన్నంత దవ్వైయుంటారు.

వరదరాజులు ఆనాడు తన భార్యను ఆచెట్ల జీబులోనికి గొంపోయి తానుచేసే యుద్యోగసంబంధమైన చర్య చూపిద్దామని తలపోసి, ఆమెను మోటారు ఎక్కించి కొన్నట్టు కనబడుతుంది. ఏమా అంటే మోటారుకారు తిన్నగా రోడ్డమ్మటేవచ్చి రఘునాధపురం గ్రామకచ్చేరివద్ద ఆగిపోయింది. అక్కడ వారిద్దరూ దిగిపోయినారు. కూడా మునసబూ, వాళ్ళూ రాబోతే ఎవర్నీ రావద్దన్నాడు వరదరాజులు. షికారుగా వెడుతూన్నామన్నాడు వూళ్లోవాళ్ళతోటి.

ఎల్లావెడుతున్నా, ఏమన్నా, పల్లెటూరి మనుష్యులు పట్నవాసపువాళ్ళను విడిచిపెట్టరు. వాళ్ళవైపు ఎగాదిగా చూస్తూనే వుంటారు. వారి కట్టూబొట్టూ గమనిస్తూ విస్తుపోతారు. ఇల్లాండ్రు కొందఱు గుమ్మాలంట కౌముది తొడిగిన జోడుత్రాడు, కౌముది కట్టిన కోకఅంచు, కౌముది తొడిగిన రైకమీది పువ్వు తప్పకుండా చూచి గుర్తించి అనుకొన్నారు "ఎవరో గొప్ప యుద్యోగస్థుల పెళ్ళాం" అని. కొందఱు కొందఱు మగవాళ్లు తమ ముఖ్యోద్దేశ్యము ఆబిడ నడకచూదామని అయియున్నా, అది రెండో యుద్దేశ్యంగా కనబడేటట్టు మార్చివేసి కొని, అతి వినయంగా బుజ్జిలొంచుకొని, వరదరాజులుతో మాట్లాడుతూ చూపులుమాత్రం కౌముదియొక్క మెట్టిన అడుగుల చిన్నెలంటే సురిగిపొయ్యేటట్టు విఱగబడిపొయ్యేరు.

కౌముది తన్నితరులు చూచింది, తన్నితరులు గమనించేది ఏదీ యెరుగదు. ఆమె కానడక, ఆ చీరకట్టు, నిత్తెమూ పరిపాటే.

ఆమె నా పల్లెటూరులలో నాకర్షించిన సంగతులువేలు అట్టి సంగతులున్న స్థలాలు రెండుమూడున్నాయి.

ఒకటి ఒకతెలుకులగానుగ. అక్కడ తేలీలత నొకడు గానుగెద్దు నదలకిస్తూ, గానుగాడుతున్నాడు. ప్రక్కనే అరుగు మీద కూర్చుని అతనిభార్య నూనె, తెలకపిండి వచ్చిపొయ్యే వాళ్ళ కమ్ముతూంది. వారిద్దఋూ ఏమౌతారని అడిగింది కౌముది వరదరాజుల్ని; మనమిద్దరం ఏమౌతామో వారిద్దరూ అంతే నన్నాడు.

మఱొకచోట ఒక దేవాంగులపడుచు గబగబా పంటె కఱ్ఱ తనవ్రేళ్ళసందునే తిరిగిపోతూంటే, లోమూలనుండి యోమూలకు నడుస్తూ చుట్టుకొస్తూంది వాకిట్లో చెట్లక్రింద. లోపల చిన్న దిడ్డిగంత కెదురుగా కూర్చుని ఓ మగవాడు తడ తడామని వినబడేటట్టు కండె విసరుకొంటూ బట్టనేస్తున్నాడు. "ఈ పడుచు, ఆ మగవాడు అంతేనా?" అంది కౌముది. అవును అన్నాడు వరదరాజులు.

వేఱొకచోట ఓ మాలవాఁడు, నూర్చినకళ్ళంలోని ధాన్య బ్బస్తాలు ఒకటొకటిగా తన బుజంమీదికి ఎత్తుకొని ఒక పుంతే పోయి తనయింటియెదుట కట్టుకున్న పురిలో పోసికొని వస్తూ వుంటే మాలెత ఓర్తు చేతితో కళ్ళంలోని గింజలు కూర్చుని తుడుస్తూంది. "వాళ్ళిద్దరూ మగడూ పెళ్ళాలేనా?" అంది కౌముది. "అవును" అన్నాడు వరదరాజులు. "ఒక్క సర్కా రుద్యోగం చేసేవాళ్ళవిషయం తప్ప తక్కిన వాళ్ళందఱి విషయం లోకంలో పరికిస్తే మగడూ పెళ్ళాలు కలిసి యొకేవృత్తి నిర్వ హించుకుంటూ యేవేళా యొండొరులమీద ప్రేమమయమైన చూపులు బఱపుకొంటూ వుండడానికి అవకాశం వుంటుందను కుంటా?" అంది కౌముది. "అది చర్చనీయాంశము. సర్కా

రుద్యోగంలోవుంటే మాత్రం నేనూ, నువ్వూ కలిసి షికారు వెళ్ళేటప్పుడూ, కలిసి భోజనంచేసేటప్పుడూ, కలిసి పుస్తకాలు చదువుకొనేటప్పుడూ పరస్పరమూ ప్రేమపూరితమైన చూపులు చూచుకోవడంలే ?" అన్నాడు వరదరాజులు నఖశిఖపర్యంతం ఓ మాఱామెను చూచి చిరునవ్వునవ్వుతూ.

ఈ కొసమాటలకు వచ్చేసరికి గ్రామస్థులు ఎవరంతట వారు వెనక్కి తగ్గిపోయినారు. ఊరుదాటి తాళ్ళు, ఈతలు వున్నా యన్న చెట్లముసుగులోనికి జొఱబడ్డారు వారిరువురున్ను.

కౌముది అన్నది : "మీరు వాక్రుచ్చింది నిజమే, కాని మీయొక్క జీవితంలో నాకు దెలియనటువంటి, నా కర్థంకానటు వంటి ఒకానొకభాగం వుంటుందంటారా లేదా ? అట్టి దెన్నడూ ఉండకూడదు, భార్యా భర్తల యిరువురి మధ్యను." ఇట్లు అని యింకాదాన్ని పొడిగించింది భర్త పూర్తిగా గ్రహించిన ట్లగ పడకపోతే. "అంటే మీ కర్థమైందోలేదో ? ఇప్పుడు చూచిన మాలెత, మాలవాడూ ఇద్దఱూ వున్నారనుకోండి. ఆ మాలవాడు చేసే సేద్యమందలి రహస్యం ఆ మాలెతకు తెలుసునంటారా లేదా ?" అని అడిగింది. వరదరాజులు దానికి బదులాడతాడు "వానికంటె దానికే యింకా ఎక్కువ తెలుసునని నా యూహ. అదే ఊడుపూడ్చినా, కోతకోసినా" అని. "అలాగే అంటారా మనం చూచిన తక్కిన దంపతులవిషయమై కూడాను ?" అంది తఱిమి తఱిమి కౌముది. వరదరాజులుకు ఒప్పుకొనక తప్పింది కాదు. ఏమంటే నిజం కౌముది అన్నమాట. ముమ్మాటికీ నిజం. నిజం వొప్పుకోక యెవ్వరికీ తీఱదు.

పైని ప్రతిపాదించిన తత్వానికి నాయకీనాయకు లిరు వురును వచ్చేసరికి వారినడ కెక్కడ సాగుతూందో నాతోపాటు చదువరులుకూడా యూహిస్తున్నారనుకుంటాను.

పోతరాజు ఒక పోత్తాడి అప్పుడే గీసికొని తన కత్తి పొదిలోకిదూర్చి బల్లమ్మపే క్రిందికి దిగుతూవున్నాడు. దూరంగా వానిభార్యా చెల్లాలు ఎవడికో చెట్లజీబులో ఈడిముంతొంచి కల్లోస్తూంది.

ఆ చెట్టుదగ్గ జాగినాడు వరదరాజులు. పోతిగాడు చెట్టు దిగి "బాబుల్కి దండాలు" అన్నాడు. వరదరాజులు వెంటనే "నీపే రెవర"న్నాడు. "నా పేరు పోతిగాడు" అన్నాడు. "అదెవరు?" అని అడిగేడు చెల్లాల్ను దూరంగాజూపి వరదరాజులు. "నా పెళ్ళాం, చెల్లాలు" అన్నాడు పోతిగాడు. అప్పటి కప్పుడే చెల్లాలుపోసిన కల్లు త్రాగేసేసి కండువా మొగంచాపేసుకొని ఆ చెట్లల్లోనే మాయమై పోయినాడు త్రాగుమోతు.

"ఒలేవు ఇలారా!" అని పోతిగాడు చెల్లాల్ని కూకేసేడు, అప్పటి కప్పుడే వరదరాజులు తన దినచర్య పుస్తకం 101-వ పుటలో వాళ్ళిద్దఱిపేర్లు వ్రాసుకొన్నాడు. పోతిగాడు "ఏమండి? బాబూ! మా పేర్లు వ్రాసికొన్నారా యేటండి? బాబూ! అదేం యెఱుగదండి, బాబూ! నేనేం ఎఱుగనండి, బాబూ! మఱో రెవరూ లేందేనండి, బాబూ! దొంగచాటుగా కల్లోయడానికి. ఈ చెట్టునెంబ రడ్డదిట్టండి బాబూ!" అన్నాడు. "ఎఱక్కపోతే పోనీలే, పొండి" అని వరదరాజులు ముందుకు పదిగజాలు నడిచి "కౌముదీ! రా, నడువలేకుండా ఉన్నావా యేమిటి?" అన్నాడు.—భార్యను పేరుపెట్టి పిలవడంలో

ఓ అందం ఉందని వరదరాజులి నమ్మకం. పెళ్ళప్పుడు పేరు చెప్పితే తప్పులేదు కాని తరువాత అంటే తప్పా? అని అతగాని వాదం.—కౌముది "లేదు, లేదు. నాకా కాళ్ళు నొప్పులు?— ఉండండి. ఏమిటి వ్రాసినా రిప్పుడు?" అంది. "నీకెందుకది? అది నా యుద్యోగసంబంధమైనపని" అన్నాడు వరదరాజులు దర్జాగా. అప్పటికి వారినింకా దరిసిదరిసి చెల్లాలుకూడా వస్తూంది. కౌముది అంది "ఇదేదో ఈ చెల్లాలు చెప్పికోబోతూంది, వినండి" అంది. "ఇక వినడం కుదరదు—వ్రాశేశాను. రా! చీకటి పడిపోతూంది: ఆ పుంతే రోడ్డుకు త్వరగా జేరుకోవాలి, రా" అన్నాడు, కౌముదిని చెయ్యిచ్చుకొని. "ఏది? ఏంవ్రాసినారో చూస్తాను" అని అడిగింది కౌముది. వరదరాజులు తన దినచర్యపుస్తకం ఆమె చేతిలో పెట్టి "101-వ పుటలో వ్రాశాను చూడు." అన్నాడు కౌముది ఆ పుటతీసి పుర్రునచింపి "మీరు వ్రాస్తే, నేను చింపేశాను" అంది పక్కున నవ్వుతూ.

వరదరాజులు నిర్ఘాంతపోయినాడు. అతగాడి క్రోధం వచ్చేసింది: "నీకు బుద్ధిలే. నీవు పశువువా? నీకు జ్ఞానంలే? నీవు అన్నంతింటున్నావా? గడ్డి తింటున్నావా? ఇది సర్కారుద్యోగం అనుకొన్నావా పచ్చీసాట అనుకున్నావా? ఇది వాల్యుబిల్ డాక్యుమెంటు అనుకొన్నావా? లేకపోతే నాలుగ్గిసికొనే తాటాకు అనుకున్నావా? ఈ పుస్తకం పేజీలవారీ నుండే పుస్తకమనుకున్నావా? చాకలిపద్దు అనుకున్నావా? భార్యావి అయితే భార్యాలాగుండాలిగాని, దౌర్భాగ్యురాలా! ధౌర్త్యముచేయడమా! రికార్డు తగలెయ్యడమా? కొరివెట్టి తలగోక్కొన్నట్టయింది నీచేతికిప్పుడు పుస్తక మియ్యడం—" అని కొట్టినంత పని చేసేడు.

పోతిగాడు వెంటనే అడ్డమడి "బాబులు శాంతించడి. అమ్మగారి మీది కుఱకలెయ్యకండి. అమ్మగారూ! ఏడవమోకండి. ఇదేం పాపం" అని—జరిగింది తాచదువురానివాడైనాగానీ గ్రహించుకొని "మీ కాగితం చిఱిగిపోయినా నా నేరం నేను వొప్పుకొంటాను లేండి. మీకేసు మీరు పెట్టుకోండి" అన్నాడు పోతిగాడు.

ఆ మాటకు వరదరాజులు సిగ్గుపడిపోయి తన కంత దురాగ్రహం కూడదనుకొని పశ్చాత్తాపపడుతూ కౌముదిని కళ్ళు తుడిచి—అప్పటికప్పుడే వెక్కువెక్కు మంటూంది అబిడ ప్రక్కలెగిరేటట్టు—"నా ముఖ్యమైన పుస్తకంలోని ముఖ్యమైన కాగితం ఆలా ఎందుకు చింపేశావు? ఇప్పుడు నా వుద్యోగానికి భంగంవస్తుందే? నాకు వచ్చే ప్రొమోషన్ పోతుందే. నన్ను ఇన్స్పెక్టరు పదవినుంచి తొలగించేస్తే?—ఈ కేసులు ఇన్ని పట్టుకుంటే ఇంత ఎక్కువజీతం, ఇంత అభివృద్ధి అని ప్రభుత్వం వారి ప్రకటనము గదా? ఏమీ గమనించినావుకావు," అన్నాడు.

కౌముది మాటాడలేదు. నాటిసాయంకాల మెవరి శకునమైందో తాను మోటారెక్కేవేళకు అనే ఆలోచనలో పడిపోయింది బహుశా.

వరదరాజులు—"ఛీ! పాడుపుద్యోగం. ఇంత కోపం, ఇంత అశాంతి ఈ వుద్యోగంవల్లను కలిగిన"దని—ఎప్పుడూ భార్యాను పల్లెత్తుమాటని యెఱుగనివాడు అవడంచేత మిక్కిలి నొచ్చుకున్నవాడై ముందుకు సాగిపోతున్నాడు: కౌముదిని పిలవడం, కూడా కొనిపోవడం ఆ జిజ్ఞాసలో మఱచిపోయినాడు. కౌముది ఆగి చెల్లాలుకేసి చూసింది.

చెల్లాలు అంది "అమ్మగారూ! అయ్యగారు వెళ్ళు చున్నారు. ముందు మఱీ చెట్లగుయ్యారం. కూడా నడవండి" అంది. కౌముది "ఏమిటి నన్నిక్కడ దిగబెట్టిపోతారా ఏమిటి?" అని బారుమంది. వరదరాజులు వెనక్కివచ్చినాడు. కౌముది ఊఁబడిల్లి "ఈ గమళ్ళ దంపతులు వారలన్యోన్యం ఒకరుచేసిన మోసముకు వొకరు తోడ్పాటు అవుతూ చెట్లగుంపుల్లో మాయ మర్మంలేని నవ్వులు నవ్వుకుంటూంటే వారిమీద మీరు నేరం మోపడమా అని నేను చింపేశేనేగాని కాగితం, మిమ్మల్ని ఉద్యోగంలోంచి తొలగించివేసేటట్టు చేద్దామని నాయూహటండీ?" అని అంది. వరదరాజు లామెచేయి పట్టుకుని "మిక్కిలి దుర దృష్టదినము, నీవూ, నేనూ కలిసి యుద్యోగం చేయడమంటే యీలాగేవుంటుంది అనుకుంటాను. నేను కేసుపెడితే నీవు తీసేస్తూ వుంటావనుకుంటాను. ఎదీ నవ్వు!" అని కూడా వదులోదులు కౌగిలింతలు పడక యొయ్యారంలో పడేటట్టు తన తట్టుకు తీసి కొంటూ ఎప్పటి కౌముదిని చేసివేసినాడు. చెట్లల్లో నిష్క్రమించేరు ఇద్దఱున్నూ. "దండాలు, దండాలు బాబుగార్కి, అమ్మగార్కి" అని పోతిగాడు చెల్లాలు అంటూంటే. కొంత సేపటికి రోడ్డుమీద మోటారు బంయిమన్నట్లు వినబడింది చెట్ల గాలినే గమళ్ళదంపతులుకి.

"పోయే" రన్నాడు పోతిగాడు. "అమ్మగార్కి తనిఖీ హోదా వస్తే మనమీద కేసులుండవు." అంది చెల్లాలు. "అప్పుడు ఆవిడా సింపెయదే. వ్రాసికొని దాసుకొంటుంది. అధికారమే అది." అన్నాడు పోతిగాడు. చీకటి :—

....